

Werkplan

Stichting “Het Fonds Ondernemend Groningen”

Januari 2011

Stuurgroep “Het Fonds Ondernemend Groningen”

K.J. Holtman
B.J. Hakvoort
J. Hekman
R. van Gent
F. Broersma
A. van Bochove

WERKPLAN FONDS ONDERNEMEND GRONINGEN

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Voorgeschiedenis	3
2. Het Fonds Ondernemend Groningen in de Stad Groningen	7
3. Werkwijze en organisatie	8
a. Structuur	8
b. Het bestuur	9
c. Management en huisvesting van het fonds	10
d. De adviesraad	11
e. Algemene kosten	11
f. Trekkingsrechten	12
g. Aanvragen	15
h. Niet gebruikte gelden	16
i. Sparen/lenen/rente	16
j. Communicatie en transparantie naar verenigingen	17
k. Activiteiten gemeente Groningen	18
l. Strategische belangen grote partners	19
m. Samenwerking en taakverdeling ondernemersorganisaties	19
n. Conclusie	20
4. Bijlagen	
Bijlage 1: Activiteitenplan	
Bijlage 2: Statuten	
Bijlage 3: Subsidie-overeenkomst gemeente Groningen	
Bijlage 4: Begroting oprichtingskosten	
Bijlage 5: 2%-verhoging per gebied	
Bijlage 6: Adreslijst contactpersonen verenigingen	

1. Voorgeschiedenis

In Groningen wordt al een tiental jaren gewerkt aan het versterken van de activiteiten van het georganiseerd bedrijfsleven. Anno 2010 beschikt Groningen over een actieve binnenstadvereniging, wordt op de bedrijventerreinen samengewerkt op het gebied van schoon, heel en veilig in het kader van BBOG en wordt in de bedrijvenparkverenigingen regelmatig gesproken over bereikbaarheid, duurzaamheidsinitiatieven en aan de verbetering van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. U kunt in dit kader denken aan de gezamenlijk exploitatie van het Ondernemerstrefpunt en de meester-gezelprojecten.

Bovengenoemde initiatieven zijn veelal ontwikkeld in goede samenwerking tussen bedrijvenverenigingen, ondersteund door de Kamer van Koophandel, en de Afdeling Economische Zaken van de Gemeente Groningen. In de periode 2004-2009 zijn deze initiatieven mede tot stand gekomen dankzij het programma "Terreinwinst", gesteund met extra middelen uit het landelijke Grote Stedenbeleid.

Vanuit de bedrijvenverenigingen is een groeiende behoefte ontstaan om de gepercipieerde kloof tussen politiek en bedrijfsleven te verkleinen door gesprekspartner te willen zijn voor het gemeentebestuur op de brede agenda van economische zaken, stadsbeheer, veiligheid, samenwerking met onderwijs, mobiliteit en duurzaamheid. Veel van deze aspecten raken het bedrijfsleven en worden immers ook mede gefinancierd door belastingen en heffingen die opgebracht worden door het bedrijfsleven.

Daarnaast vraagt de economische positie van het Noorden nu eenmaal dat efficiënter en slimmer omgaan wordt met de samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven. Op die manier kan Groningen/het Noorden zich positief onderscheiden, met alle voordelen van dien.

In de Eerste Kamer is begin 2009 de Wet BIZ van kracht geworden als instrument om free rider gedrag (free riders zijn bedrijven/vestigingen van bedrijven die wel meegenieten en niet meebetalen aan gemeenschappelijke voorzieningen), te voorkomen en de in de BIZ-zone gevestigde bedrijven te betrekken bij hun verantwoordelijkheden voor de het economisch klimaat in de BIZ-zone.

In Groningen hebben de Groningen City Club, Vereniging Bedrijven Noordoost, Vereniging Bedrijvenpark Zuidoost en Vereniging Bedrijvenparken Groningen West, allen verenigd in het OBG (Overleg Bedrijvenparken Groningen), zich beraden over de toekomstige financiering van hun activiteiten.

Bij het onderzoek naar deze vraag zijn de ervaringen gebruikt van de Kamer van Koophandel en is de hulp ingeroepen van MKB Noord en VNO-NCW Noord. Op grond van bovenstaand onderzoek is gekozen om in Groningen het initiatief te nemen voor oprichting van een Ondernemersfonds gebaseerd op een verhoging van de OZB niet woningen, analoog aan het Leids Model.

De initiatiefnemer van het Leidse Fonds, de heer Aart van Bochove, is gevraagd om adviseur te zijn bij de totstandkoming van Het Fonds Ondernemend Groningen.

Vanuit het OBG is een stuurgroep gevormd die bestaat uit:

De heer K.J. Holtman	voorzitter VBGW, mede namens VBNO en VBZO
De heer B.J. Hakvoort	voorzitter GCC
De heer F. Broersma	senior beleidsadviseur Kamer van Koophandel
De heer R. van Gent	regiomanager MKB Noord mede namens VNO NCW Noord
Mevrouw J. Hekman	projectleider Hanzehogeschool Groningen (sinds januari 2010)

De heer E. Vening, beleidsadviseur Economische Zaken (sinds januari 2010 als opvolger D. Harssema) ondersteunt de Stuurgroep vanuit de Gemeente Groningen.

In oktober 2009 hebben initiatiefnemers een voorstel tot het instellen van een ondernemersfonds gedaan aan het College van B&W. Het College heeft met haar brief van december 2009 aan de Gemeenteraad laten weten dat zij het voorstel ondersteunt en dat zij voornemens is in februari 2010 een voorstel aan de Raad te willen voorleggen.

De Stuurgroep wil aantonen dat ruim 2/3 deel van het georganiseerd bedrijfsleven het initiatief rond de vorming van Het Fonds Ondernemend Groningen ondersteunt. In overleg met de Gemeente Groningen is overeengekomen dat met de volgende activiteiten de steun van 2/3 deel van WOZ betalers wordt aangetoond:

- voorlichtingsbijeenkomst voor alle winkeliersverenigingen;
- goedkeuring in de ledenvergadering van GCC;
- seminar van VBGW;
- openbare inloop voor alle georganiseerde en niet georganiseerde bedrijven in de Euroborg;
- voorlichting tijdens Oudejaarsbijeenkomst VBNO;
- goedkeuring bij ledenvergaderingen van VBNO, VBGW en VBZO;
- instemmings- c.q. ondersteuningsbrieven van Suikerunie, Noorderpoort, Alfa College, Groninger Museum, Martini Ziekenhuis, Hanzehogeschool Groningen;
- mondelinge instemming van Martiniplaza en UWV;
- ondersteuning van RUG en UMCG, o.a. op Akkoord van Groningen thema's.

Daarnaast heeft de Stuurgroep een presentatie gehouden voor de Raadscommissie Werk & Inkomen van februari 2010 en heeft de voorzitter ingesproken bij de Raadscommissie.

Het College van B&W heeft de Raad in februari 2010 met een Raadsbrief geïnformeerd over het voornemen om te komen tot oprichting van Het Fonds Ondernemend Groningen en heeft de opvattingen van de Raad gevraagd. In de Raadscommissie van 10 februari hebben vrijwel alle partijen hun opvattingen geuit en kan geconstateerd worden dat het voorstel kan uitzien naar een breed draagvlak in de Raad.

In maart 2010 is met de gemeente afgesproken dat het concept werkplan verder wordt uitgewerkt en dat de Stichting "Het Fonds Ondernemend Groningen" zal worden opgericht. Daarnaast zal de Stuurgroep zich aansluiten bij een ambtelijke werkgroep om de consequenties te bespreken en uitwerking van het Fonds Ondernemend Groningen verder te concretiseren.

Tijdens de behandeling van het voorstel in de Raadscommissie Werk & Inkomen heeft Horeca Nederland haar bezwaren geuit tegen het initiatief. Naar aanleiding van deze bezwaren is een vertegenwoordiger van Horeca Nederland uitgenodigd bij de bijeenkomsten van de Stuurgroep en zijn alle beschikbare documenten overhandigd.

Koninklijke Horeca Groningen is een hechte afdeling en een goed georganiseerde overlegpartner. Zoals bekend is de horeca een zeer regelintensieve bedrijfstak en is de stad gebaat bij een goed functionerend overleg met de horeca. Naast concrete zaken als vergunningenbeleid, preventiemaatregelen op het gebied van veiligheid en voorkoming van misbruik gaat het over kwaliteit van het gastheerschap en marketingactiviteiten.

De hotelbedrijven binnen de horeca zien zich geconfronteerd met een hoge toeristenbelasting, waardoor zij zich ongewenst kunnen rekenen tot de topbetalers. De horeca wil graag met de gemeente tot afspraken komen over de hoogte van deze belasting en de publieke besteding van de op deze wijze verkregen middelen. De wethouder Economische Zaken is gevraagd om, separaat van de oprichting van het Fonds, deze problematiek met de vertegenwoordigers van de horeca te bespreken.

In mei 2010 heeft het nieuwe college van Burgemeester en Wethouders haar collegeprogramma gepresenteerd. De nieuwe wethouder Economische Zaken heeft zijn positieve intenties om het Fonds in 2010 ter besluitvorming voor te leggen als snel bekend gemaakt. Helaas bleek besluitvorming in juli niet realiseerbaar in verband met een incompleet College. Tegelijkertijd bereikte de initiatiefgroep de eerste berichten over een reguliere OZB verhoging van 8,6 % exclusief indexatie. De initiatiefgroep heeft het College per brief van augustus 2010 laten weten dat gezien het economisch tij een afwenteling van een "bezuiniging" op het bedrijfsleven zeer ongewenst is en dat een verhoging van meer dan 10% zelfs onverantwoord is.

In reactie op de brief van de initiatiefnemers heeft het college laten weten in te stemmen met het Fonds en dat het College wenst vast te houden aan de voorgenomen OZB verhoging. De initiatiefgroep voelt zich geplaagd voor een groot dilemma. Terugtrekking van het initiatief zou betekenen dat de free riders problematiek niet wordt aangepast, dat er geen middelen zijn voor de financiering van de verenigingsactiviteiten en dat de opgebouwde support voor het fonds zou wegvallen terwijl de tijdsdruk groot is om het fonds nog voor 2011 operationeel te krijgen. Uiteindelijk is besloten om het college de volgende positie voor te stellen:

- extra opslag OZB wordt verlaagd van 6 naar 2% in 2011
- gemeente wordt gevraagd om € 75.000,=bij te dragen in de oprichtingskosten van het Fonds
- gemeente ziet Overleg Bedrijven Groningen (waarin onder andere voorzitters VBGW, VBNO, VBZO en GCC zijn vertegenwoordigd) en de overige partners in Het Akkoord van Groningen als overlegpartner daar waar het gaat om aanpassing gemeentelijke belastingen, leges etc.
- minimaal 4x per jaar gestructureerd overleg met delegatie van het college over de voortgang
- college creëert binnen economisch programma een "matching fund" om projecten die ondernemers belangrijk vinden te kunnen ondersteunen
- initiatiefgroep geeft aan oppositie te blijven voeren tegen de voorgenomen OZB verhoging van het college.

Het college gaat uiteindelijk met bovenstaand pakket akkoord en heeft haar voorstel toegestuurd aan de gemeenteraad alwaar op 17 november conform is besloten. Het betreffende raadsvoorstel en de inspraakreactie vindt u op de site van VBGW, VBNO, VBZO en GCC en te zijner tijd op de site van het Fonds.

Naar aanleiding van deze besluitvorming is het werkplan aangepast en is een aantal zaken verder uitgewerkt in dit werkplan gedateerd januari 2011.

De naam "Het Fonds Ondernemend Groningen" is bewust gekozen om misverstanden over de doelgroep uit te sluiten. "Het Fonds Ondernemend Groningen" heeft betrekking op alle gebruikers van vastgoed die OZB betalen in de categorie "niet-woningen". Naast bedrijven betreft het dus expliciet ook instanties in de zorg, het onderwijs, de wetenschap, de cultuur en andere not-for-profit sectoren. Wanneer in de rest van het document over ondernemers en/of ondernemingen wordt gesproken dan worden daaronder ook expliciet bestuurders van - en/of instellingen in de not-for-profit sector verstaan.

In de volgende pagina's wordt het initiatief om te komen tot een Fonds Ondernemend Groningen nader uitgewerkt.

2. Het Fonds Ondernemend Groningen in de Stad Groningen

De initiatiefnemers beogen een Fonds op te starten van, voor en door ondernemingen. De effecten van het Fonds zijn dat ondernemingen in georganiseerd verband uitgedaagd worden om plannen te maken ter verbetering van lokale economie en de werkgelegenheid. Ondernemingen en/of instellingen nemen hun verantwoordelijkheid en maken slim gebruik van de maatregelen en middelen die de overheid inzet om gewenst gedrag te stimuleren.

Eén van de beoogde effecten is dat de samenwerking tussen gemeente, kennisinstellingen en bedrijfsleven wordt verbeterd doordat projecten gezamenlijk worden opgepakt en uitgevoerd. Bewust ook wordt gezocht naar middelen voor cofinanciering, hierbij kan gedacht worden aan middelen uit G-Kracht en Akkoord van Groningen 2.0, maar ook uit provinciale, regionale en Europese subsidiemiddelen. Het bedrijfsleven is niet alleen meer vragende partij maar kan naast ervaringen en denkkraft nu ook financieel participeren. Overigens heeft de Gemeente geen zeggenschap over het fonds en kan de Gemeente geen rechten aan het Fonds ontleen. De activiteiten van Het Fonds sluiten aan bij de overheidstaak die de Gemeente Groningen heeft op het gebied van veiligheid, duurzaamheid, mobiliteit en het bevorderen van een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

“Van, voor en door ondernemers” betekent dat ondernemingen zelf besluiten wat zij met de middelen doen en hoe zij zich organiseren. Afspraak is verder dat de gemeente een overeenkomst zal sluiten voor een periode van drie jaar. Bovendien zal de Gemeente zich inspannen om haar eigen prestaties in stand te houden. Het fonds is een aanvulling op en geen vervanging van de reguliere inzet van de overheid. Substitutie is uitgesloten.

3. Werkwijze en organisatie

Het fonds wordt opgericht voor een periode van 3 jaar en start per 1 januari 2011. Aan de hand van een evaluatie kan besloten worden het fonds definitief in te voeren, waarbij per periode van 4 jaar een besluit genomen wordt over de voortgang.

Iedere belastingplichtige OZB niet-woningen draagt bij aan de vorming van het Fonds Ondernemend Groningen. Iedere belastingplichtige krijgt via zijn/haar vereniging en/of ander samenwerkingsverband (zoals bijv. binnen het Akkoord van Groningen) collectieve trekkingsrechten op het Fonds. Voor 2011 zijn VBGW, VBZO, VBZO, GCC en de partners in het Akkoord van Groningen (RUG, UMCG en Hanzehogeschool) aangewezen als trekkingsgerechtigden. Deze ondernemersverenigingen hebben zich bereid verklaard om alle ozb-gerechtigden niet zakelijk te accepteren als lid van de vereniging. De kennisinstellingen binnen het Akkoord hebben aangegeven dat binnen het Akkoord de besluitvorming voor RUG, UMCG en Hanzehogeschool wordt geregeld.

De Stichting Het Fonds Ondernemend Groningen zal een eigen BTW nummer aanvragen en vraagt daarmee BTW op facturen terug.

a. Structuur

Het ondernemersfonds is ondergebracht in Stichting "Het Fonds Ondernemend Groningen". Er zal een bestuur worden aangezocht, de leden van de voorbereidingsgroep zullen tot juni 2011 als adviseur deelnemen aan de bestuursvergaderingen, op deze manier is gewaarborgd dat alle kennis en contacten uit de voorbereidingsfase goed belegd wordt.

De stichting kent een bestuur, het bestuur wordt geadviseerd door een adviesraad. De stichting heeft de volgende doelen:

- Stimuleren van ondernemingsinitiatieven in georganiseerd verband op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en overige gebieden die het ondernemersklimaat ten goede komen;
- Transparant maken van de trekkingsrechten voor verenigingen en/of samenwerkingsverbanden;
- Honoreren van aanvragen voor trekkingsrechten;
- Uitvoeren van onderzoek naar de effecten van het Fonds Ondernemend Groningen;
- Verantwoording afleggen naar gemeente over de besteding van de verkregen middelen;
- Verbetering van de samenwerking tussen ondernemingen en het gemeentebestuur.

b. Het bestuur

Het bestuur van Het Fonds Ondernemend Groningen kent statutair minimaal 7 leden. Er is geen maximum. Het bestuur bestaat in grote meerderheid uit vertegenwoordigers van Groningse OZB-plichtigen. Het bestuur werkt met portfolio's, elk bestuurslid is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met een nader af te bakenen deel van het werkgebied. Het bestuur wordt op basis van coöptatie samengesteld en de leden werken zonder last en ruggespraak, gestreefd wordt dat de werkgebieden in de stad zich herkennen in de bestuursamenstelling. Het bestuur werkt met tenminste de volgende portfolio's:

- onafhankelijk voorzitter
- portfolio Binnenstad, te werven uit kring van de Groningen City Club
- portfolio winkelgebieden buiten het centrum, te werven uit de kring van MKB Noord
- portfolio grote ondernemingen/instellingen, te werven uit kring VNO NCW
- portfolio bedrijvenparken, te werven uit Overleg Bedrijvenparken Groningen
- portfolio kennisinstellingen vertegenwoordigd in het Akkoord van Groningen

Desgewenst kunnen bestuursleden worden toegevoegd. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van 4 jaar, met een verlengingstermijn van 4 jaar. Er wordt gewerkt met een rooster van aftreden zodat voorkomen wordt dat het collectieve geheugen wegvalt. Herbenoeming is slechts mogelijk vanuit overwegingen van continuïteit, kennis en netwerk.

Het bestuur wijst uit haar midden een bestuurlijk secretaris en een penningmeester aan. De penningmeester zal er op toezien dat jaarlijks in november een begroting bekend zal worden gemaakt en dat er steeds in maart/april een door de accountant goedgekeurde jaarrekening ligt.

Het bestuur kan desgewenst ondersteund worden door een fondsmanager.

c. Management en huisvesting van het fonds

De werkcultuur van het bestuur en de mogelijk aan te trekken fondsmanager is er een van dienstbaarheid. De structuur van het fonds is gericht op het verlenen van service aan de trekkingsgerechtigden en om hen te ondersteunen in hun ondernemerschap in de stad.

Tot de eerste bestuursvergadering wordt gewerkt met een betaalde voorzitter van de voorbereidingsgroep gedurende maximaal 3 dagen per maand, alsmede met secretariële ondersteuning.

Het bestuur zal haar eigen ondersteuning organiseren. Uit ervaring in andere steden is gebleken dat een veelheid van taken georganiseerd moet worden. U kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld:

- Strategisch ‘sparring partner’ voor het bestuur en voor alle partijen met trekkingsrecht;
- Varianten ontwikkelen voor samenwerking in de stad;
- Partijen met trekkingsrecht ondersteunen in hun contacten met de gemeente;
- Stimuleren stadsbrede samenwerking en initiatieven, onder meer in de sfeer van lobby’s;
- De samenwerkingsverbanden van trekkingsgerechtigden ‘op weg’ helpen;
- Op ‘witte vlekken’ in de stad bevorderen dat er alsnog vormen van samenwerking tot stand komen;
- Promotie en voorlichting;
- Ondersteunen van de trekkingsgerechtigden bij aanvragen voor ondersteuning vanuit het Fonds;
- Voeren van de administratie en minimaliseren van de administratieve last voor de trekkingsgerechtigden, betalingen verrichten en BTW-aangiftes regelen;
- Opzetten en geactualiseerd houden van de website;
- Contact houden met DIA (belastingdienst) over de toedeling van de trekkingsrechten;
- Opstellen van de agenda en het maken van de notulen van bestuur en raad van advies;
- Het voorbereiden van de verantwoording naar Gemeente Groningen;
- Het (laten) uitvoeren van onderzoek naar de effecten van het Fonds.

Gestreefd wordt om het Fonds fysiek onder te brengen in het op te richten “Ondernemershuis” bij de Kamer van Koophandel. Op deze manier zit het Fonds dichtbij een kruispunt van informatie en kan gebruik gemaakt worden van de al bestaande faciliteiten.

d. De adviesraad

De adviesraad vormt onder meer de informatieschakel tussen Het Fonds Ondernemend Groningen en de ondernemers/ondernemingen/ instellingen in de stad. De adviesraad geeft het bestuur gevraagd en ongevraagd advies.

De adviesraad van Het Fonds Ondernemend Groningen bestaat uit vertegenwoordigers van betalende OZB op niet-woningen. De adviesraad is een breed college dat bestaat uit vertegenwoordigers van verenigingen in de stad. Zo zijn collectieve bestuursleden van winkeliers- en ondernemersverenigingen lid, maar ook die van onderwijs, sport- en cultuurverbanden. In de statuten is vastgelegd dat iedere aan het fonds deelnemende organisatie recht heeft op een zetel in de adviesraad.

Tweemaal per jaar organiseert het bestuur van het Fonds Ondernemend Groningen een bijeenkomst voor de adviesraad. De eerste bijeenkomst van de adviesraad is voorzien in februari/maart 2011. Daarbij staat een thema (sector of cluster van betalende OZB) centraal. Deze bijeenkomsten hebben ten doel de communicatie tussen de diverse organisaties in de stad te verbeteren en eventuele gemeenschappelijke thema's te belichten. Begroting, jaarrekening en andere relevante stukken worden aan de adviesraad voorgelegd.

De bijeenkomsten van de adviesraad zijn openbaar. Leden van het College van B en W en leden van de Commissie Werk & Inkomen van de gemeenteraad worden standaard uitgenodigd.

e. Algemene kosten

De initiatiefnemers hebben de gemeente Groningen gevraagd om via het OZB-systeem niet-woningen de bijdrage aan het Fonds Ondernemend Groningen te heffen. Voor dit systeem is gekozen omdat de OZB-heffing een bestaand systeem is, waarmee zonder veel juridische voorbereiding een bijdrage van alle ondernemingen in de Stad geïncasseerd kan worden.

Oorspronkelijk is gestreefd om te komen tot een fonds dat jaarlijks gevoed wordt met € 1,5 miljoen, hetgeen gelijk staat aan de opbrengst van een extra opslag op de OZB van 6%. Zoals eerder is toegelicht maakt de voorgenomen OZB verhoging van de gemeente het slechts mogelijk om de OZB in 2011 met 2% te verhogen. In de praktijk betekent dit een verhoging van circa € 11 per € 100.000 WOZ-waarde voor eigenaar/gebruikers. Overigens behouden de initiatiefnemers c.q. het bestuur van het Fonds zich de mogelijkheid voor om voor 2012 en 2013 de extra opslag te verhogen tot maximaal 6%.

De gemeente Groningen betaalt jaarlijks per 15 april een voorschot dat gebaseerd is op de te verwachten OZB-opbrengsten. De definitieve afrekening naar het fonds volgt bij het opmaken van de jaarrekening van de gemeente in juni van het jaar daarop volgend.

Omdat de OZB-opbrengst kan variëren (met name vanwege de termijn van vaststelling van de taxatiewaarde van het onroerend goed), houdt het bestuur van het fonds 3% van de opbrengst gereserveerd in de vorm van een weerstandsreserve, totdat de definitieve bijdrage vanuit de OZB over enig jaar is vastgesteld. Met deze weerstandsreserve worden tekorten voorkomen. Zodra de definitieve bijdrage is vastgesteld wordt het overschot toegevoegd aan de trekkingsrechten.

De algemene kosten van het Fonds Ondernemend Groningen worden in de begroting zichtbaar gemaakt. Het betreft hier de personele kosten van de fondsmanagement, alsmede de out-of-pocket kosten voor website, boekhouding, accountancy en promotie en voorlichtingsmateriaal. De algemene kosten zullen maximaal 6 % van de fondsopbrengsten bedragen.

De gemeente Groningen heeft de kosten van het vooronderzoek en voorbereidingen tot het gemeenteraadsbesluit in februari gefinancierd met een start- en onderzoekssubsidie van € 50.000.

Daarnaast is een ontwikkelingssubsidie van € 50.000 voor 2010 en € 25.000 voor 2011 toegezegd voor de te maken kosten van de opstart van het fonds.

f. Trekkingsrechten

91% van de OZB-opbrengst komt beschikbaar voor de trekkingsgerechtigden. De verenigingen en de combinatie RUG/UMCG/Hanzehogeschool krijgen trekkingsrecht op een algemene kas. Er zijn twee redenen om het zo te doen:

- Administratief gemak. In plaats van allerlei subfondsen met eigen administraties, is er nu een enkel fonds, waarin de trekkingsrechten zichtbaar zijn. De administratie wordt gevoerd door het fonds en dat geldt ook voor de rekening en verantwoording en voor de BTW-verrekening. De gebruikers – de trekkingsgerechtigden - kunnen zich volledig op de inhoud concentreren.
- Zichtbaarheid. We werken allemaal in dezelfde stad. Zichtbaarheid van de activiteiten en het gezamenlijke gesprek erover komen het ondernemingsklimaat en de belangenbundeling ten goede.

De ervaring in andere steden is dat deelnemers weinig tijd nodig hebben om aan het systeem van de trekkingsrechten te wennen. Na één of twee keer het mechanisme benut te hebben blijkt het vertrouwen te zijn gevestigd dat de besteding van het geld inderdaad een zaak van, voor en door ondernemers is.

Het basisprincipe is dat de gelden die via de belastingopslag bijeen zijn gebracht, weer terug gaan naar de ondernemers waar ze vandaan komen. De ondernemers kunnen over de middelen beschikken:

- wanneer ze georganiseerd zijn via VBGW, VBNO, VBZO of GCC;
- wanneer ze anders georganiseerd zijn kunnen ze hun aanvraag indienen via de vereniging waar ze geografisch georganiseerd zijn;
- via samenwerking RUG/UMCG/Hanzehogeschool;
- wanneer over de besteding van de middelen democratisch dan wel transparant besloten is.

Het bestuur van het fonds stelt geen inhoudelijke eisen, maar ondersteunt slechts de belangen en plannen van de trekkingsgerechtigden.

De voorkeur gaat uit naar het vormen van samenwerkingsverbanden op geografische basis. Dat is immers een 'tried and trusted' manier om tot samenwerking te komen. Het fonds zal volop gebruik maken van de vier reeds bestaande territoriale verenigingen: GCC, VBNO, VBZO en VBGW.

Aan Hanzehogeschool Groningen, RUG en UMCG is toegezegd dat zij als combinatie een trekkingsrecht krijgen.

De bestedingen en co-financieringsmogelijkheden zullen in het Akkoordverband worden afgestemd.

En tenslotte staat het bovengenoemde partijen vrij om hun trekkingsrecht geheel of gedeeltelijk beschikbaar te stellen aan stadsbrede doelen (bijvoorbeeld de bereikbaarheidslobby). Dat moet dan wel binnen de verenigingen besloten worden en er moet een goede organisatievorm voor gevonden worden.

De indeling van werkgebieden ligt niet 'voor eeuwig' vast. Andere omstandigheden kunnen tot andere voorkeuren leiden. Het bestuur van het fonds zal er echter op toezien dat het werkbaar blijft. Te snelle verandering of vergruizing van het geld naar te kleine gebieden haalt de slagkracht uit het Fonds.

Een groot deel van het trekkingsrecht zal in gebiedsgerichte verenigingen worden uitgeoefend. Er is al een geografische indeling beschikbaar: GCC, VBGW, VBZO en VBNO. Deze vier bestaande verenigingen zijn voor het fonds de contractpartners. Daarnaast is trekkingsrecht toegekend aan de kennisinstellingen RUG/UMCG/Hanzehogeschool.

Het is aan de besturen van bovengenoemde partijen om te bepalen in hoeverre zij binnen hun werkgebied verder 'decentraliseren'. In alle werkgebieden zijn immers weer subverenigingen, soms op straatniveau. Het is zaak balans te zoeken tussen:

- Herkenbaarheid, het geld besteden dichtbij de plek waar het op wordt gebracht.
- De schaalvoordelen van samenwerking veilig stellen.

Een voorbeeld is een braderie of ander evenement op straatniveau in de binnenstad. Het is reëel dat de straatvereniging een tegemoetkoming in de kosten ontvangt vanuit het trekkingsrecht van de GCC. Maar het treffen van duurzaamheidsmaatregelen is niet iets dat je op straatniveau doet, maar in een iets groter verband. En ook het binnenstadmanagement hoort tot de bestedingsdoelen van het fonds. Groningen-promotie vergt weer een binnenstadsbrede of zelfs Groningen-brede inzet. Ondernemers zien bijvoorbeeld mogelijkheden om aan te sluiten bij de City of Talentcampagne en waarom niet gezocht naar mogelijkheden om aan te sluiten bij projecten als Healthy Aging of kennisvalorisatie. De uitdaging voor de besturen van de verenigingen is een passende balans te vinden. Natuurlijk worden zij in hun zoektocht door het fonds ondersteund.

Het fonds juicht het toe wanneer de 'grote' verenigingen een deel van hun trekkingsrecht besteden aan verenigingsmanagement. Het onderhouden van de ledenadministratie, het verzorgen van de vergaderingen en het parkmanagement (inclusief lobby bij en overleg met de gemeente) is voor zowel de 'grote vier' als voor de kleinere verenigingen en samenwerkingsverbanden in de werkgebieden van GCC, VBGW, VBZO en VBNO een forse klus. Een dienstenaanbod van de 'grote vier' op dit punt maakt veel energie los voor andere zaken.

Verenigingen en/of samenwerkingsverbanden wordt jaarlijks voor 1 juli gevraagd hoe de trekkingsrechten zijn verdeeld.

Alle belastingplichtigen in een bepaald werkgebied moeten kunnen meepraten over de besteding van de middelen. Zij moeten daartoe lid kunnen worden van een vereniging. Het fonds spoort daarom alle verenigingen aan algemene bekendheid na te streven in hun werkgebied.

Het is aan de verenigingen zelf om te bepalen of zij naast het trekkingsrecht ook nog inkomsten uit contributie verwerven. Een (al dan niet symbolische) contributie is goed voor de betrokkenheid.

Een volgende optie is het beschikbaar houden van trekkingsrecht voor stadsbrede activiteiten. Een veel genoemd voorbeeld is de lobby voor de verbetering van de mobiliteit in de stad, of middelen ter ondersteuning van Het Ondernemerstrefpunt maar er zijn ongetwijfeld meer voorbeelden. Van sommige ondernemingen is nu al bekend dat ze belangstelling hebben voor dit soort activiteiten. Met de verenigingen wordt afgestemd om een beperkt deel van het fonds apart te houden voor stadsbrede zaken. Wanneer dat het geval zal zijn, zal het bestuur van het fonds zoeken naar een manier om de trekkingsgerechtigden de regie te laten voeren in de besteding van deze middelen. Veel stadsbrede zaken zullen immers politiek gevoelig zijn (lobbywerk, beleidsonderzoek, publiciteit bijvoorbeeld) en het fonds kan daar niet zelf in beslissen. Het fonds is faciliterend.

Het Fonds Ondernemend Groningen houdt de gelden voor ieder gebied 'apart', ook wanneer er nog geen plannen voor het gebruik ervan zijn gemaakt. Het fonds probeert de bestedingen wel te stimuleren,

g. Aanvragen

De middelen van Het Fonds Ondernemend Groningen zijn bedoeld voor de financiering van collectieve activiteiten. Zoals al opgemerkt zijn de trekkingsgerechtigden inhoudelijk geheel vrij in de keuze van hun plannen. Wel gelden enkele 'vormvereisten':

- er is sprake van een rechtspersoon, bij voorkeur een vereniging of samenwerkingsverband RUG/UMCG/Hanzehogeschool;
- de vereniging is toegankelijk voor alle OZB-plichtigen in het werkgebied;
- het plan dient een collectief doel.

Verenigingen /samenwerkingsverbanden kunnen ter hoogte van het voor hen beschikbare bedrag in het fonds een aanvraag indienen. Het bestuur van het Fonds Ondernemend Groningen bespreekt deze dan in de eerstvolgende bestuursvergadering. Daarbij wordt gekeken of het plan voldoet aan bovengenoemde voorwaarden en of het plan binnen het budget (trekkingsrecht) van het gebied past. Verder worden geen inhoudelijke eisen gesteld. Het is mogelijk jaarplannen in te dienen.

Na goedkeuring van het ingediende plan ontvangt de indiener daarvan een schriftelijke bevestiging met de opdracht het voor rekening en op naam van de stichting uit te voeren. De facturen kunnen (tot het beschikbare bedrag) rechtstreeks aan het Fonds Ondernemend Groningen worden gezonden. Het fonds zorgt dan voor de betaling ervan.

Het Fonds Ondernemend Groningen benadrukt dat elke vereniging of samenwerkingsverband inhoudelijk vrij is, het is "van, voor en door ondernemers". Maar het fonds onderschrijft ook het belang van een goede communicatie tussen organisaties in de stad. Op deze manier kunnen plannen onderling worden besproken en hoeft niet steeds opnieuw hetzelfde wiel te worden uitgevonden. Transparantie is het sleutelwoord voor alle acties die vanuit het fonds gefinancierd worden.

h. Niet gebruikte gelden

Het Fonds labelt de gelden in principe per vereniging die actief is in een bepaald geografisch gebied op basis van het postcodebestand van de gemeente Groningen (tenzij is aangegeven dat een sectorale indeling of een stadsbrede bestemming de voorkeur heeft). Het fonds blijft het geld beheren totdat er een beroep op wordt gedaan, gedurende maximaal drie jaar. Wanneer er na drie jaar nog geen beroep op is gedaan, neemt het bestuur een besluit over een besteding, passend binnen de doelstellingen van het fonds.

Het Fonds stimuleert het opzetten van verenigingen in de 'witte vlekken' en zal actief het nodige 'opbouwwerk' verrichten, onder meer door in samenwerking met de gemeente Groningen contact te zoeken met ondernemers in het gebied.

i. Sparen/lenen/rente

Gebieden die aangeven hun geld apart te willen houden voor een bepaald en concreet doel in de toekomst kunnen sparen in het Fonds Ondernemend Groningen. Met kennisgeving geldt bovenstaande maximale termijn (drie jaar) niet. Er kan dus voor een langere periode worden gespaard.

Maar dat betekent niet dat er "slapend geld" mag ontstaan. Het fonds moet gebruikt worden, het geld is er om mee te ondernemen. Ook spaargelden en de beoogde spaardoelen moeten transparant zijn en periodiek hernieuwd worden.

Verenigingen die sparen in het fonds, krijgen de renteopbrengst die het fonds boekt over het spaartegoed doorgegeven.

De renteopbrengst van gelden zonder trekkingsgerechtigde (witte vlekken) worden toegevoegd aan de algemene middelen van het fonds. Op deze wijze wordt een buffer gecreëerd en profiteren gebieden waar nog onvoldoende gebeurt niet van het niet gebruiken van de gelden. Het opzetten van samenwerkingsverbanden (verenigingen) en het maken van plannen wordt op deze wijze gestimuleerd.

Het fonds zal geen leningen verstrekken.

j. Communicatie en transparantie naar verenigingen

Er wordt veelvuldig gecommuniceerd tussen fonds en verenigingen /samenwerkingsverbanden vanwege praktische en administratieve zaken. Het fonds draagt de zorg dat de verenigingen en samenwerkingsverbanden een overzicht met de voor hen beschikbare gelden ontvangen via de website van het Fonds. Tevens wordt het verwachte bedrag van de trekkingsrechten voor het nieuwe jaar (op basis van de te verwachten OZB-opbrengst) aangegeven, evenals het bedrag dat over de eerdere jaren is 'overgebleven'. Met die aanpak hebben ondernemers altijd zicht op de middelen die concreet beschikbaar zijn.

Al deze contacten dragen bij aan de 'cockpitfunctie' van bestuur en manager van het fonds. Die cockpitfunctie moet weer ten dienste komen van de ondernemers in de stad. Het fonds acht daarom ook de inhoudelijke communicatie tussen verenigingen en tussen sectoren van groot belang. Het fonds zal die communicatie voortdurend voeden met informatie en suggesties.

Naast een brede samenstelling van bestuur en adviesraad maakt Het Fonds Ondernemend Groningen gebruik van communicatiekanalen als Terreinwinst en de nieuwsbrieven van de verenigingen. De website van het Fonds Ondernemend Groningen speelt een belangrijke rol in de communicatie en transparantie. Er wordt gewerkt aan online overzichten van verenigingen en bestedingen in de gebieden. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van de licenties die in Leiden en Leeuwarden voor de applicaties beschikbaar zijn.

De stijl van communiceren vanuit het fonds zal terughoudend en feitelijk zijn. Meer opiniërende bijdragen en het echte 'vlaggen dragen' hoort thuis bij de partners/verenigingen in de stad. Het fonds zal dus geen krantenkoppen nastreven, maar faciliterend zijn naar de verenigingen en samenwerkingsverbanden.

k. Activiteiten gemeente Groningen

Het doel Fonds Ondernemend Groningen is het financieren van activiteiten die liggen in de lijn van de door de gemeente Groningen nagestreefde verhoging van veiligheid, duurzaamheid en het bevorderen van een gezond ondernemersklimaat. Deze taken worden uitgevoerd in opdracht van de gemeente Groningen en dienen als aanvulling op de reeds door de gemeente Groningen uitgevoerde overheidstaken.

Het Fonds Ondernemend Groningen onderscheidt zich ten opzichte van andere initiatieven in den lande doordat met het initiatief ook beter overleg beoogd wordt tussen bedrijfsleven en het gemeentebestuur. Gezien de ontwikkelingen in de stad hecht het bedrijfsleven aan een gestructureerd overleg, bijv. op halfjaarlijkse basis, met het College over onder meer de volgende gebieden: ontwikkeling economisch klimaat, verbetering kwaliteit bedrijventerreinen, stadsbeheer en toezicht, bereikbaarheid, duurzaamheidskalender, veiligheid en arbeidsmarktproblematiek.

De resultaten van de schouwen die onder meer in het kader van het BBOG worden gehouden en de afspraken met de bedrijvenverenigingen zijn eveneens onderdeel van het overleg met het gemeentebestuur.

Het Fonds Ondernemend Groningen ziet in de nabije toekomst wel mogelijkheden om budgetten van de gemeente te gebruiken voor uitvoering van publieke taken door lokale ondernemersverenigingen. De ondernemers nemen in dat geval een deel van de taken van de gemeente over, maar daartoe hevelt de gemeente ook haar budget voor dat gebied over. Eén en ander vergt nadere uitwerking en wordt nu slechts als gedachtelijk vastgehouden.

De gemeente neemt een aantal verantwoordelijkheden op zich. De gemeente int de extra OZB-opslag, en stelt deze gelden ter beschikking aan Het Fonds als vergoeding voor de door het fonds uit te voeren werkzaamheden op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en het bevorderen van een gezond ondernemersklimaat, omdat de gemeente rechtstreeks gebaat is bij de door het fonds te verrichten prestaties. De gemeente dient deze middelen te verantwoorden. Het Fonds is verantwoordelijk voor de besteding van de middelen binnen de daarvoor gestelde kaders. Met de Gemeente zullen afspraken gemaakt worden over de financiële verantwoording.

Tenslotte heeft de Gemeente Groningen een formele verantwoordelijkheid als beleidsstimulerende overheid die via programma's en samenwerkingsverbanden als G-Kracht, Terreinwinst, Binnenstadmanagement en het Akkoord van Groningen werkt aan het vestigingsklimaat en daarmee aan het behoud en de groei van de werkgelegenheid. Door afstemming en coördinatie van middelen verwachten de initiatiefnemers dat met de

inzet van middelen uit het Fonds en co-financiering vanuit de gemeente meer mogelijk wordt dan thans realiseerbaar is.

I. Strategische belangen grote partners

Het Fonds Ondernemend Groningen is geen belangenbehartigende organisatie. Het Fonds Ondernemend Groningen faciliteert wel de zorg voor de lokale economie en stimuleert investeringen. Partijen zoals de OBG-partners, GCC, de Kamer van Koophandel, MKB Noord en VNO-NCW behartigen de belangen van het Groningse bedrijfsleven.

Onder de Groningen City Club vallen ook de horeca en musea. De GCC maakt budget vrij voor stadsbrede promotie en belangenbehartiging. Via het Fonds Ondernemend Groningen kunnen dergelijke projecten worden meegefinancierd. Een goede onderlinge afstemming is hierbij van groot belang.

Het Fonds Ondernemend Groningen kan wel de discussie faciliteren tussen het bedrijfsleven en de gemeente. Zeker daar waar het gaat om gezamenlijke projecten en/of het versnellen van de veranderingsagenda voor de stad lijkt dit gewenst.

m. Samenwerking en taakverdeling ondernemersorganisaties

Naast Het Fonds Ondernemend Groningen zijn ook de gemeente Groningen, de Kamer van Koophandel en de OBG-partners actief betrokken bij de verdere ontwikkeling van het ondernemingsklimaat in de stad. De rol van het fonds is het verrichten van opbouwwerk, faciliteren en financieren. Er zal zorgvuldig voor gewaakt worden dat het fonds andere organisaties niet voor de voeten loopt. Een pro-actieve opstelling van het fonds is alleen aan de orde wanneer de verenigingen daar zelf om vragen en wanneer er geen ander kanaal beschikbaar is.

n. Conclusie

De initiatiefnemers van het Fonds Ondernemend Groningen zijn dankbaar voor het vertrouwen dat het van de Groningse betaler van OZB op niet-woningen, het college en de gemeenteraad heeft gekregen. De initiatiefnemers betreuren dat het huidige fonds slechts beperkt gevoed wordt maar vertrouwen dat de politiek haar werk zal doen, zodat een jaarlijkse voeding van het Fonds met 6% in 2012 en 2013 gerealiseerd kan worden.

Met de start van het initiatief zijn andere en soms nieuwe paden bewandeld en is gebruik gemaakt van ervaringen die elders zijn opgedaan. In de afgelopen jaren heeft het Fonds Ondernemend Leiden haar nut bewezen. De initiatiefnemers zijn ervan overtuigd dat het georganiseerd bedrijfsleven zal bijdragen aan een versneld versterken van de economische structuur in de stad en dat plannen gerealiseerd gaan worden en dat minder gesproken gaat worden over “wie gaat dat betalen?”.

Praten over versterkte burgerparticipatie wordt echt de handen uit de mouwen steken en gezamenlijk op zoek gaan naar middelen om plannen te realiseren. De besturen van GCC, VBNO, VBNO en VBGW en de instellingen in het Akkoord van Groningen verwachten niet alleen het Fonds Ondernemend Groningen als nieuw instrument in het Gronings economische klimaat te introduceren maar verwachten een wezenlijke bijdrage te leveren aan het verbeteren van de dialoog tussen bedrijven en de overheid, waardoor Groningen als innovatieve en bedrijvige stad verder op de kaart van Nederland komt te staan.

Wij rekenen op uw steun en participatie en zien ernaar uit dat plannen van ondernemers gerealiseerd gaan worden zodat het economisch klimaat in Groningen daadwerkelijk verbetert.

Groningen, januari 2011

Bijlage 1: Activiteitenplan

Oktober 2010

Besluitvorming in College van B&W

Concept statuten Stichting Het Fonds Ondernemend Groningen

Vaststellen begroting

November 2010

Vaststelling in de gemeenteraad

Besluitvorming in ledenvergaderingen van bedrijvenverenigingen

Januari 2011

Oprichting stichting

Eerste bestuursvergadering

Organiseren back office Fonds en lancering website

Februari/maart 2011

Bijeenkomst vertegenwoordigers "grote 10" en besturen

Voorlichting aan alle OZB-niet woningen betalers

Ledenvergaderingen bedrijvenverenigingen en uitnodiging voor het maken van concrete plannen

Maart/april 2011

Uitnodiging naar bedrijvenverenigingen om plannen in te dienen

Bijlage 2: Statuten

Afzonderlijk bijgevoegd.

Bijlage 3: Subsidie-overeenkomst gemeente Groningen

Wordt in maart 2011 ondertekend.

Bijlage 4: Begroting oprichtingskosten

	€
Vergoeding kwartiermaker/voorzitter	30.000
Secretariaat/verenigingsmanagement	15.000
Lancering website	7.500
Btw-advisering	5.000
Juridisch advies	5.000
Voorlichtingsbijeenkomsten	7.500
Promotiemateriaal/briefpapier e.d.	5.000

Totaal	75.000
	=====

Bijlage 5: 2% OZB-verhoging per gebied

Actueel overzicht nog niet beschikbaar.

Bijlage 6: Adreslijst contactpersonen verenigingen

ALGEMEEN

Bedrijf	Naam	Adres	PC	Plaats
De "grote 10"				
Groninger Museum	K. van Twist	Postbus 90	9700 ME	Groningen
Martini Ziekenhuis	H.B. Schimmel	Postbus 30033	9700 RM	Groningen
Alfa College	dr. E. Antonides	Postbus 212	9700 AE	Groningen
Noorderpoort	R. Schuur	Postbus 530	9700 AM	Groningen
Gasunie	mr. Dr. C.S. Pisuisse	Postbus 19	9700 MA	Groningen
Hanzehogeschool	drs. H.J. Pijlman	Postbus 30030	9700 RM	Groningen
Suikerunie	ir. A.G. Fetter	Postbus 2305	9704 CH	Groningen
UMCG	drs. L.C. Bruggeman	Postbus 30001	9700 RB	Groningen
Martiniplaza	J.G. Vierkant	L. Springerlaan 2	9727 KB	Groningen
RUG	prof. dr. S. Poppema	Postbus 72	9700 AB	Groningen
Bedrijvenverenigingen				
VBZO	H.G. Bos	Postbus 8075	9702 KB	Groningen
VBNO	F. van der Heide	p/a Postbus 983	9700 AZ	Groningen
GCC	B.J. Hakvoort	Postbus 363	9700 AJ	Groningen
VBGW	K.J. Holtman	Postbus 983	9700 AZ	Groningen

WIJKVERENIGINGEN

Bedrijf	Naam	Adres	PC	Plaats
c.v. Winkelcentrum Lewenborg U.A.	Dhr. T. Meindersma	Postbus 9184	9703 LD	Groningen
Winkelpromenade de Wijert	Dhr. de Weijs	Van Lenneplaan 113	9721 PE	Groningen
Zakenkring Helpman	Dhr. H. Schreuder	Verlengde Hereweg 20-2	9722 WE	Groningen
Ondernemersvereniging Lewenborg	Dhr. T. Meindersma	Kajuit 322	9733 CW	Groningen
Winkelcentrum Paddepoel	Dhr. R. Bolhuis	Postbus 2152	9704 CD	Groningen
Winkelgroep Paterswoldseweg	Dhr. B. van Kalker	Peizerweg 1	9726 JA	Groningen
Winkeliersvereniging Koopcentrum Oosterpoort	Dhr. R. Weening	Meeuwerderweg 46a	9724 EV	Groningen
Winkeliersvereniging Nieuweweg	Dhr. M.T. Edzes	Nieuweweg 5	9711 TA	Groningen
Winkeliersvereniging Overwinningsplein	Dhr. W. Bongertman	Overwinningsplein 11	9728 GS	Groningen
Winkeliersvereniging Selwerd	Dhr. Melishoek	P/a Eikenlaan 37	9741 EH	Groningen
Zakenkring Hoogkerk	Dhr. F. Kip	Postbus 2400	9704 AC	Groningen
Winkeliersvereniging Vinkenhof	Dhr. M. Schelwald	Siersteenlaan 428-16	9743 ES	Groningen

BINNENSTAD

Bedrijf	Naam	Adres	Postcode	Plaats
Groningen City Club	Dhr. B. Hakvoort	Postbus 363	9700 AJ	Groningen
Winkeliersvereniging Folkingestraat	Dhr. J. Vrieling	Folkingestraat 13	9711 JT	Groningen
Winkeliersvereniging Oude Kijk in 't Jatstr.	Dhr. A. Zijlstra	Oude Kijk in't Jatstraat 37	9712 EB	Groningen